

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr K. SCHILDER, Kampen.

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr H. Bergema, Karoëni; Dr F. A. den Boeft, Rotterdam; Dr E. T. v. d. Born, Heemstede; Mr A. Bouman, Rotterdam; Ir B. ter Brugge, Almelo; Dr K. J. Cremer, Kampen; Mevr. W. Cremer-de Vries, Kampen; Dr R. J. Dam, Kampen; Dr A. C. Drogendijk, Dordrecht; Dr D. van Dijk, Groningen; Drs D. J. Galle, Kampen; Mevr. G. Gilleus-Smitskamp, Mijdrecht; Dr J. H. Hagenbeek, Zwolle; Dr J. van Herken, Ermelo; Dr B. Holwerda, Amersfoort; A. Janse, Biggekerke; Dr P. Jasperse, Leiden; Dr J. Kapteyn, IJmuiden; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. L. Koole, Naaldwijk; Dr E. D. Kraan, Vlaardingen; A. Kuiper, Utrecht; Dr J. v. d. Linden, Poerworedjo; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Mevr. C. E. Th. Luijcknaar Francken-Schreuder, Rotterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr H. Mulder, Deventer; Dr S. J. Popma, Amersfoort; Dr A. Ringnald, Ermelo; P. J. Risseuw, 's-Gravenhage; C. Rijnsdorp, Rotterdam; A. Schilder, 's-Gravenhage; Dr G. K. Schoep, 's-Gravenhage; Dr R. Schippers, Rotterdam; Dr J. Smelik, 's-Gravenhage; Dr H. Smilde, Groningen; Dr H. Smitskamp, 's-Gravenhage; Dr N. Streufkerk, Wollega; D. Stroo, Bussum; J. Strikwerda, Zeist; Prof. Dr C. v. Til, Philadelphia Pa.; Dr C. Veenhof, Haarlem; Drs M. B. v. 't Veer, Groningen; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr M. Vreugdenhil, Mellekerke; Dr F. de Vries, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr H. J. Westerink, Leiden; Dr D. K. Wielenga, Capelle a. d. IJssel; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage; Dr S. U. Zuidema, Solo.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan:
Prof. Dr K. SCHILDER, Vloeddijk 101, Kampen.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V., Goes.
Telefoon No. 2424 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned-Indië f6.— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. per regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Aan onze Lezers. — Hoofdartikel: Verbond en geloof, V. — Uit de Schrift: Ons Vreemdelingschap, Hebr. 11:13c. — Kerkelijk leven: „Mijn schild ende betrouwen...“ — Literatuur en kunst: Van Lennep, De „Voorzichtige“. — Even parkeerden: In de school der beproeving. — Muzikale kroniek: Rhythmische gemeentezang. — Pop. wetensch. schetsen: Wat deed Christus in zijn toeven tussen graf en hemel? — Uit de historie: Guido de Brès en de bisschop van Utrecht, VI. — Stemmen uit onze kerken: De geestelijke verzorging onzer gemobiliseerden, slot. — Perschoon. — Kerknieuws. — Geen bijlage Heidelberg. Catechismus.

Aan onze Lezers.

Dit nummer is het eerste, waaraan, na den oorlog, de redactie weer haar aandacht besteden kon. Zij diende daartoe te wachten tot het herstel der verbandingen met Zeeland.

Ook thans zijn deze verbandingen nog weinige, en — zeer gebrekkig.

We vertrouwen, dat onze lezers het ongerief, dat een en ander voor het contact tusssen lezers en drukkerij, tusssen uitgeefster en redactie, en tusssen medewerkers en redactie meebracht, in rekening zullen brengen, en alle onregelmatigheid dienovereenkomstig verontschuldigen. In de gegeven omstandigheden — toen ook geen telefoonverbinding de redactie ten dienste stond — konden we noch voor de regelmaat in de verzorging der rubrieken, noch voor tijdige aankomst der copie of van het blad instaan. Thans hopen we geregeld te kunnen gaan werken in redactioneel zoowel als in administratief opzicht.

REDACTIE EN UITGEVERS.

HOOFDARTIKEL

Verbond en geloof.

V.

Zoo kom ik dan eindelijk tot de vraag: Wat kan de ouderling in zijn ambtelijk werk doen ter bestrijding van allerlei hiermee samenhangende fouten?

Ik zou in de eerste plaats willen zeggen: „Spreek niet te veel over de zekerheid des heils“. Is die dan niet belangrijk? Ja, natuurlijk wel. Maar ze is geen zaak op zichzelf. Juist dat losmaken van de zekerheid des heils van het eenvoudige geloof in Christus, van de beloften Gods in Zijn Verbond — van de Verbondsgemeenschap geeft onrust en onzekerheid.

We moeten nooit het geloof los maken van zijn inhoud, van Christus. Daarom spreke men bij het huisbezoek — ook bij dwalende en in subjectivistische wateren verzeeide broeders en zusters vooral over den rijkdom, de vastheid en onwankelbaarheid van Gods Verbond in Christus, van de heerlijkheid Zijner beloften. Ik bedoel hiermee natuurlijk niet, dat men het woord Verbond voortdurend moet noemen — dat doet de Bijbel ook niet — maar de zaak moet fundamenteel der besprekingen zijn. Dan komt ook de kerk van Christus, de gemeenschap der heiligen in 't ware licht te staan — dan kan men ook doen uitkomen den rijken zegen van de bediening des Woords en dien der sacramenten. Men spreke over de praktijk van 't leven in 't Verbond — over den eisch der gehoorzaamheid voor heel het leven. Op de roeping Gods wijze men in haar volle, rijke,

schriftuurlijke beteekenis — op den ernst van die roeping, om te leven als ambtsdragers — als medewerkers Gods.

Den zegen des Verbonds stelle men voor — en ook — ja ook den vloek bij weigering om gehoorzaam te zijn. Het Woord des HEEREN zij richtsnoer bij ons huisbezoek — dat alleen. Dit geldt niet het minst onze bezoeken aan de opgroeiende jeugd. De eisch van geloof en bekeering moet hen worden voorgesteld... als eisch des Verbonds — als antwoord van den bondeling op de beloften van den God van hun doop. Leer de jeugd hun doop verstaan — leer ze verstaan den rijkdom van Gods genade — en de kracht van Zijn roepen. Zij ook moeten het weten, dat hun roeping is — geloofsgehoorzaamheid, uitkomend ook in het zoeken van de tafel des HEEREN. Hier kan het soms noodig zijn, te strijden tegen ongeloofig zelfonderzoek, als door mij geschetst. Tot schriftuurlijke zelfbeproeving wekke men op — d.w.z. een zelfbeproeving als werk des geloofs, een zelfbeproeving dus die uitgaat van de waarheid der beloften Gods.

Men stelle zich dus voor den eisch des HEEREN in Zijn Verbond, en vrage: „Leef ik naar dien eisch? Verheerlijk ik God in mijn leven? Dien ik Hem naar Zijn Woord — in geloovige onderwerping aan dat Woord? Vertrouw ik waarlijk op Hem alleen? Rust ik in Zijn beloften? Leef ik in heiligmaking tot Zijn eer?“ Men spreke dus zeker over de vruchten des geloofs — de vruchten des Geestes — maar niet, om die te zien als ken-tekenen der genade, om daaruit tot den genade-staat te besluiten, maar om ze met dankbaarheid op te merken als zegel op de waarheid der beloften Gods. Zoo zullen die vruchten ook dienen tot bevestiging van de zekerheid des geloofs.

Wie niet geloof, kan die schriftuurlijke zelfbeproeving niet uitvoeren. 't Geloof is steeds weer het begin — de grondslag waarop onze geestelijke activiteit rust. Het geloof in Christus, dat is immers steeds weer de rijkdom en de kracht van den Christen.

Men doe dan ook bij het huisbezoek telkens weer uitkomen, dat hij, die gelooft, die God kent als Zijn Vader, hij die bouwt op Gods Woord, God tot Zijn deel heeft en in Hem dus alles bezit. Niets kan hem werkelijk kwaad doen, geen menschen, geen omstandigheden, geen wereldnood ook, want niets kan hem scheiden van de liefde van Christus.

't Geloof alleen — dat Christus aanneemt, en in Zijn volbracht werk rustend, heel het leven beziet, — dit geloof alleen maakt sterk — onoverwinnelijk — het verzet bergen — het maakt de toekomst zeker, omdat de overwinning Godes is.

Zeg het ook aan onze jonge menschen, die het tegenwoordig vaak zoo moeilijk hebben, dat ze rijk zijn, omdat zij de belofte Gods hebben.

Als wij zien naar hen, die jong zijn als zij en leven zonder God — dan huiveren wij. Maar immers — onze jonge menschen hebben de belofte, de heerlijke belofte des Verbonds en daarom zijn ze rijk — als ze die aanvaarden in het geloof. Dan kunnen ze lot en leven rustig leggen in Gods Hand — in Vaders Hand. Dan kunnen ze steeds weer vragen naar de roeping Gods — die steeds goed is — en in het geloof ook met blijdschap kan worden vervuld, zelfs, als in die roeping b.v. is begrepen „werkloos“ te zijn.

Uit de roeping Gods moeten ze leven — die moet heel hun wandel beheerschen, bewust. Heel hun leven moet zijn een telkens weer ingaan door de enge poort, een voortdurend wandelen op den smallen weg. Wee hen, wanneer zij in ongeloof en ongehoorzaamheid die roeping niet achten, en in onbekeerlijkheid leven. Wee hen, wanneer ze alleen maar voor den vorm meeloopen, niet waarlijk den Christus der Schriften door het geloof aannemen, en zich niet van harte bekeeren! Dit alles geldt na-

tuurlijk ook voor de ouderen. 't Is ook voor ons als ouderlingen van zoo groote beteekenis.

Leven in het Verbond — leven door het geloof, is zeer rijk. Het doet alle dingen zien in het rechte licht, ook ons persoonlijk leven. En dan wordt het vragen, dat cirkelt om eigen zaligheid steeds zwakker, maar de bede om de komst van Gods Koninkrijk voortdurend sterker. Dan weten wij ons steeds meer mede-arbeiders Gods; dan wordt in ons versterkt het verlangen naar de voltooiing van het groote werk van Christus — den Middelaar des Verbonds — het verlangen naar den dag van Zijn toekomst. Ook onzen ouderlingenarbeid zien wij dan in zuiverder licht.

Steeds meer gaat dan uit ons leven verdwijnen de vraag: „Ben ik wel een geloovige?“ — want die vraag moet verdwijnen — maar komt veel meer naar voren de vraag: „Hoe wordt de HEERE het beste gediend?“

Dan komt steeds meer de rechte spanning in ons leven — de spanning des geloofs, die uitkomt in getrouwheid — in heiligmaking, die zich uit ook in arbeid in Gods Koninkrijk, waar God ons de gelegenheid geeft. En die vinden we dan overal. Want dan gaat het niet meer om onszelf, maar om Christus, om Zijn kerk, om Zijn glorie. Dan willen we voor Hem leven, alles, — ja alles verwachende van Hem. Wij leven in Christus' kerk binnen de geheiligde Verbondsgemeenschap — in de gemeenschap der heiligen. Wat komt vaak de rijkdom van ons bezit weinig uit. Ook vandaag — bij allen nood en dreiging om ons heen. Laat ons gebed — ons geloovig gebed vermenigvuldigd worden, dat steeds meer onder ons het geloof, dat God Zelf tot Zijn deel heeft, bloeit en rijke vruchten drage tot eer van onzen God, en voor den opbouw Zijner Kerk.

Groningen.

A. SCHOLTENS.

UIT DE SCHRIFT

Ons Vreemdelingschap.

En hebben beleden, dat zij gasten en vreemdelingen op de aarde waren.

Hebr. 11:13c.

In bijzondere tijden geeft God ons ook bijzonderen troost.

God de Heere wil zelfa door buitengewone omstandigheden ons opeens herinneren aan Schriftwoorden, waar we in normaler tijden eigenlijk wat overheen leefden.

Zoo gaat het ons in deze dagen met de woorden van onzen tekst.

Wij lezen hier van gasten en vreemdelingen. Van menschen, die van elkaar gescheiden, verstrooid in den vreemde leefden. En die een vaderland zochten.

Nu, onze straten en wegen zijn overstromd geweest van zulke gasten en vreemdelingen. In lange rijen zijn ze aan ons voorbijgegaan, die trieste stoeten van mannen, vrouwen en kinderen, die in eigen huis niet blijven konden. En nog staan de bladen vol van de ellende van duizenden bij duizenden vluchtelingen, die — wie weet waar — een ander vaderland zoeken.

In al die duizenden heeft God ons een beeld gegeven van ons christenleven. Zoo zijn wij: op den doortocht. Wij wonen hier maar tijdelijk. Heel ons aardsch bestaan is voorloopig.

Dat wil nog niet zeggen, dat dit leven voor ons van geen waarde is en dat we er geen plaats en taak hebben. Integendeel. Van Abraham, één der gasten en vreemdelingen uit Hebr. 11, staat beschreven, dat God hem rijker en machtiger had gemaakt dan een van ons. Hij was een figuur van beteekenis, in eer en